

1880—1890

Կ. Պոլիսի՝ մանաւանդ պասմայի՝ հրավարակն 1875էն 1890 ցուցած է մեծ գործունէութիւն մրցական։ Հինէն եկած հասած հայ տուներ և նոր հաստատուածներ՝ այդ շրջանին վայելած են պայքարող և սպառող սակեղար մը պասմայի և առ հասարակ մանիֆաթուրայի առևտուրներու, որ շատերը գլորած շատերն ալ կանգնած է . . . :

Այս տուներէն՝ դարձեալ առաջինը կրնայ համարուիլ Գարակէօղեանցը, որ սակայն՝ ըսե՛նք անաչառ ըլլալու համար՝ չէ կրցած արժանապէս գնահատել իր կարող պաշտօնեաները⁽¹⁾. և այս պաշտօնեայք երկայնամտութեամբ համբերելէ ետք իրենց արժանաւոր գնահատումին՝ ի վերջոյ հեռացած են իրենցմէ՝ և աւելի արդարակշիռ հաստատութեանց մէջ զետեղուած են արժանապէս, և հոն ի սպաս դրած իրենց փորձագիտութիւնը. այսպէս Գարակէօղեանցմէ տակաւ հեռացած են՝ Յովսէփ Սրովեան, Զենոբ Հրսարլեան, Գարբրիէլ Էլիկիւզէլ, Եալարզճեան, Յովակիմ և Մեսրոպ Յէնէրճեան, Գարեգին Մուտուլազ, Թագևոր, որ առ հասա-

(1) Այս անտեսող թերութիւնն ակներևապէս ունեցած են Կ. Պոլիսի քանի մը մեծ հայ վաճառականք ալ, որ Գարակէօղեանց գէթ միւս մեծոտիկ բարեմասնութիւններէն զուրկ ալ էին. չե՛նք ուզեր անոնց առնուն ալ տալ, բայց իրենց ձախողեալ գործերը՝ բաւական վկայութիւն մըն են թէ իրենց այս ընթացքը չհամեմատիր ուղիղ վաճառականութեան սկզբանց, ո՛չ ալ իրենց շահերուն։ Ինք ոյժն Հոռոմ իսկ չգիմացաւ այդ ձախող ընթացքով։ Մե՛ծ եւ դրամագլուխի կիսահաւասար է աշխատութեան արժանիքը։